

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

Asiakirjan diaarinumero: 639/2024

Päivämäärä: 08.08.2024

Otsikko: Lempäälä, Pirkkalantie 379, Haavisto (kiinteistö 418-427-1-3), suunnittelutarveratkaisuhakemus

Allekirjoittajat:

Nimi	Allekirjoitettu tunnisteella	Allekirjoituspäivä EE(S)T
Anna-Leena Lehto Anna Katarina Lyra-Seppänen	Vahva Vahva	2024-08-08 15:58 2024-08-08 16:05

Tämä dokumentti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettyinä.

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

[Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta >](#)

Lempäälän kunta
Lupapiste

Lausuntopyyntöne 15.7.2024

LEMPÄÄLÄ, PIRKKALANTIE 379, HAAVISTO (KIINTEISTÖ 418-427-1-3), SUUNNITTELUTARVERATKAISUHAKEMUS

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Hankkeen tavoitteena on rakentaa uudet asuin-, talous- ja saunarakennus Nurmen kyläkeskuksessa, Pirkkalantien varressa sijaitsevalle Haaviston kiinteistölle. Tutustuttuaan sille toimitettuun aineistoon alueellinen vastuumuseo toteaa seuraavaa.

Haaviston pihapiiriin kuuluu tällä hetkellä Pirkkalantien varteen sijoittuva vanha asuinrakennus piharakennuksineen. Haavisto on huomioitu Lempäälän kulttuuriympäristöohjelmassa (*Teiden varsilla ja vesireiteillä*, Eija Teivas 2006), jonka mukaan "[v]anhalla, pieni tupa piharakennuksineen Nurmen lavan vieressä on hyvin säilynyt." Kulttuuriympäristöohjelman mukaan Haavisto on todennäköisesti arvokas rakennuskohde, joka tulisi inventoida. Kiinteistön rakentamaton eteläosa sijoittuu Vesilahden kulttuurimaiseman valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle. Alueella on voimassa Säijän-Nurmen-Kuokkalan-Hollonnukan yleiskaava, joka on saanut lainvoiman 1993. Kyseinen kaava on laadittu ennen nykyistä maankäyttö- ja rakennuslakia, eikä sitä laadittaessa ole tunnistettu kaikkia kulttuuriympäristöohjelmassa esiin tuotuja arvoja. Kaavassa ei ole osoitettu suojelumerkintöjä tai muuta kulttuuriympäristön arvot huomioivaa ohjausta Haavistolle tai Nurmen kyläkeskustalle, minkä voidaan arvioida johduttavan kaavan iäkkyydestä.

Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen mukaan tavoitteena on rakentaa kolme uudisrakennusta: asuinrakennus (200 k-m²), talousrakennus (70 k-m²) sekä saunarakennus (30 k-m²), yhteensä kerrosalaltaan 300kem². Asuinrakennuksen kerrosluku oli si maksimissaan I + 3/4 ja muiden rakennusten I. Uusi ja moderni, mutta massoittelelultaan alueen vanhaan rakennuskantaan sopeutuva ja kompakti omakotitalo rakennettaisiin Pirkkalantien varteen, kallion päälle. Muut uudet rakennukset sijoittuisivat asemapiirustuksen mukaan tontin sisäosaan siten, että pihasauna olisi maisema-alueen rajalla. Hakemuksen mukaan kiinteistön vanhoista rakennuksista säilytettäisiin nykyinen asuinrakennus sekä tien varteen sijoittuva iäkäs piharakennus, ja vain vanha sauna purettaisiin. Lempäälän kunnan antaman lisätiedon mukaan hakija on sittemmin kuitenkin ehdottanut tien varressa sijaitsevan talousrakennuksen (osittaista) purkamista.

Pirkanmaan maakuntamuseo pitää parempana alkuperäistä suunnitelmaa, jossa iäkäs, Nurmen kylämaisemalle merkittävä vanha asuinrakennus sekä siihen ajallisesti ja temaatiseksi liittyvä piharakennus säilytetään osana Nurmen miljöötä. Maakunta-

museo katsoo, että piharakennus tulisi ensisijaisesti säilyttää ja kunnostaa. Tietoa rakennusten korjaamisesta perinteisin menetelmin ja materiaalein löytyy Museoviraston Korjaustaito-sivustolta ja korjauskortelta: <https://www.korjaustaito.fi/fi/>. Neuvontaa ja lisätietoa perinteisistä rakentamismenetelmistä saa myös Pirkanmaan maakuntamuseon perinnerakennusmestarilta, jonka palvelu on maksutonta: anne.uosukainen@tampere.fi / puh. 044 430 9654.

Maakuntamuseo katsoo, että suunnittelutarveratkaisu on rakennetun ympäristön ja maiseman arvojen osalta muita osin myönnnettävissä. Uusi asuinrakennus sijoittuu sangen näkyvästi Pirkkalantien varteen, mutta sen julkisivut suuntautuvat tontin sisäosiin päin. Pirkanmaan maakuntamuseo esittää vielä harkittavaksi, voisiko asuinrakennuksen julkisivuaukotusta avata hiukan enemmän myös Pirkkalantien suuntaan, mikä sopeuttaisi uudisrakennusta perinteiseen kylämiljööseen.

Hakealueelta ei tunneta ennestään kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita. Alue on pinta-alaltaan hyvin pieni ja päärakennuksen rakennusalalla/sen tuntumassa on jo aiemmin sijainnut kaksi ulkorakennusta. Alueen arkeologista potentiaalia voidaan pitää vähäisenä. Jos suunnittelutarveratkaisuprosessin yhteydessä tulee kuitenkin tietoa tai havaintoja mahdollisista arkeologisista kohteista, esimerkiksi kiviröykköistä tai maakuopista, tulee niistä viipymättä olla yhteydessä maakuntamuseoon.

Vs. museonjohtaja

Anna Lyyra-Seppänen

Tutkija

Anna-Leena Lehto

Tiedoksi: Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto; Pirkanmaan liitto; Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut

A-LL/mm/a-II/kml